

PROGRAM PŘEDNÁŠEK
BS - TEORIE A PRAXE PŘÍPRAVNÉHO ŘÍZENÍ
BT404Z, CBT404Z TRESTNÍ PRÁVO HNOTNÉ I - OBECNÁ ČÁST

4. jarní semestr ak. roku 2009/2010

I. Trestní právo hmotné a trestní odpovědnost

Trestní právo hmotné

Pojem trestního práva hmotného

Druhy trestního práva hmotného

Funkce trestního práva hmotného

Základních zásady trestního práva hmotného

Katalog základních zásad trestního práva hmotného

Obecné zásady

Zvláštní a specifické zásady viny

Zvláštní a specifické zásady trestů a ochranných opatření

Prameny trestního práva hmotného

Obecně o pramenech trestního práva hmotného a jejich přehled

Struktura a působnost trestního zákona

Výklad a aplikace trestněprávních norem

Zvláštnosti výkladu norem trestního práva

Argumentum a simili a analogie v trestním právu hmotném

Trestní odpovědnost

Pojem trestní odpovědnosti

Trestný čin (čin soudně trestný), čin jinak trestný, čin beztrestný

Pojem trestného činu de lege lata

Třídění trestných činů

Materiální a formální stránka trestného činu

Skutková podstata trestného činu

Třídění skutkových podstat trestných činů

Skutkový děj, skutkový stav věci, skutková podstata trestného činu, jeden skutek de iure

II. Základy trestní odpovědnosti

Objekt trestného činu a předmět útoku

Pojem objektu trestného činu

Třídění objektů trestného činu

Pojem předmětu útoku

Třídění předmětů útoků

Společné a odlišné znaky objektu a předmětu útoku

Objektivní stránka trestného činu a její znaky

Pojem objektivní stránky trestného činu

Obligatorní znaky objektivní stránky trestného činu (jednání, následek, příčinný vztah)

Fakultativní znaky objektivní stránky trestného činu (místo, čas, způsob spáchání)

Osoba pachatele trestného činu (subjekt trestného činu /vina/ a osobnost pachatele trestného činu /trest/)

Obligatorní znaky subjektu trestného činu (věk, přičetnost)

Fakultativní znaky subjektu trestného činu (vlastnost, způsobilost, postavení)

Třídění subjektů trestného činu (pachatel přímý a nepřímý)
Subjektivní stránka trestného činu a její znaky
Pojem subjektivní stránky trestného činu
Obligatorní znak subjektivní stránky trestného činu (zavinění)
Fakultativní znaky subjektivní stránky trestného činu (motiv, cíl ...)

Omyl v trestním právu
Pojem omylu v trestním právu
Druhy omylu v trestním právu
Obecné zásady posuzování jednotlivých druhů omylu
Zvláštní případy skutkového omylu a jejich posuzování

III. Základy trestní odpovědnosti

Vývojová stadia trestného činu
Pojem vývojových stadií
Druhy vývojových stadií (příprava, pokus dokonání)
Společné zásady platné pro přípravu a pokus
Dokonání, dokončení (ukončení) deliktu, delikty předčasně dokonané
Trestná součinnost a trestněprávní instrumenty proti organizované kriminalitě
Pojem trestné součinnosti skutečné a organizované kriminality
Obecné a zvláštní formy trestné součinnosti skutečné (spolupachatelství ..., nadřzování ...)
Společné zásady platné pro účastenství v užším smyslu
Pojem trestné součinnosti zdánlivé
Obecné a zvláštní formy trestné součinnosti zdánlivé (nepřímé pachatelství ..., návod a pomoc k sebevraždě ...)
Zločinné spolčení a organizovaná skupina
Pachatelství trestného činu ve prospěch zločinného spolčení
Účast na zločinném spolčení
Mnohost trestných činů (souběh a zpětnost)
Pojem souběhu skutečného
Druhy souběhu skutečného
Pojem souběhu zdánlivého
Druhy souběhu zdánlivého (důvody vylučující souběh skutečný)
Pojem zpětnosti skutečné
Druhy zpětnosti skutečné
Pojem zpětnosti zdánlivé
Základy trestní odpovědnosti mladistvých
Odpovědnost mladistvého a pojem trestného činu dospělého a provinění mladistvého podle zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže (ZSVM) (§ 5, § 6 ZSVM)
Nedostatek trestnosti činu (trestnost vyloučená a zaniklá)
Obecné a zvláštní okolnosti vylučující trestnost činu uvedené v zákoně (nutná obrana ...)
Okolnosti vylučující trestnost činu v zákoně neuvedené (svolení poškozeného ...)
Obecné a zvláštní okolnosti způsobující zánik trestnosti činu v zákoně uvedené (účinná lítost)

IV. Právní následky trestného činu, provinění a činu jinak trestného

Tresty a ochranná opatření ukládaná za trestné činy nebo činy jinak trestné
Podstata soudního trestu a ochranného opatření
Systém trestů a ochranných opatření
Alternativní sankce
Tresty (pravidelné a výjimečné)

Trestání souběhu, recidivy a pokračujících trestných činů

Ochranná opatření (ochranné léčení a zabránění věci)

Ukládání opatření mladistvým za provinění podle zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže

Účel trestu u dospělého a účel opatření vůči mladistvému (§ 9 ZSVM)

Druhy opatření ukládaných mladistvým (§ 10 ZSVM)

Základní zásady ukládání opatření mladistvým (§ 3 odst. 1, 2, 3 ZSVM)

V. Právní následky trestného činu, provinění a činu jinak trestného

Zánik trestů a ochranných opatření uložených za trestné činy nebo činy jinak trestné

Zánik trestů

Zánik ochranných opatření

Zánik opatření ukládaných mladistvým za provinění

Důvody zániku práva státu na výkon opatření

Důvody zániku negativních důsledků opatření

(§ 15 odst. 1, 3, § 17 odst. 5, § 20 odst. 3, § 22 odst. 2, 4, § 35 ZSVM)

Literatura:

Kratochvíl, V. a kol. Trestní právo hmotné. Obecná část. 3. vyd. Brno: MU, 2002/dotisky 2003I2006 (v redukovaném rozsahu, viz publikovaná Redukce ...)

Novotný, F. a kol. Trestní právo hmotné (obecná a zvláštní část). Plzeň: Vyd. A. Čeněk, 2004

Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, ve znění pozdějších předpisů

Brno, 11. 2. 2010